

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Atlas minor Gerardi Mercatoris

Mercator, Gerhard

Amsterodami, 1610

Bovlongne comitatvs

[urn:nbn:de:bsz:31-118360](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-118360)

BOVLONGNE COMITATVS.

Infunt & hi Comitatus: Guines, Ardres, & Fiennes Baronatus.
Item Episcopatus Tarvannensis sive Morinorum, cui hæ Ditiones
in spiritualibus parent,

Meridiani ad rationem Paralleli 50.45 positi sunt.

Regio unde dicta

Situs.

Urbes.

*B*olonia, vel ut alii, *Bononia* Comitatus (*Conté de Boulongne*) satis est amplus. Totus hic Tractus arenosus est, ejus generis arenæ, quam *Vrentem* vocant: unde & nonnulli *Boloniam* censent a *Bouillur* derivatam, quod ridiculum videtur. Nomen Comitatus a *Bolonia* Opido quod in Superius hodie & Inferius divisum. Initium *Bononia* Comitatus ab Montibus *S. Ingelberti*: procurritque ad fluvium *Cancham*, quæ ejus Longitudo: Latitudo ad Lucum usque *Tournohensem* porrigitur. Comitatus autem titulo nobilis est *Bolonia*, quam dignitatem adeptam est tempore *Caroli Calvi* Regis *Gallia*: quo tempore *S. Paul, Oye, Guines & Artesia* eodem honore tituloque potitæ sunt. Multa habet Opida & pagos. Inter alia *Boloniam* Opidum, quod duplex Superius & Inferius. Illud altiore situm loco, Burgus tantum, anteaquam ab *Anglis* obsidione premeretur. Hoc autem planiora occupans Mare adluit. Alterum ab altero passibus distat centum aut circiter. *Bononiam* etiam nominant hac *Galliarum* parte varii. *Bononiense opidum* habet quoque Panagyricus incerti auctoris Imperatori *Constantino* dictus. *Civitas Bononiensium* est in Notitia provinciarum inter *Belgica* Secundæ Civitates. Hodie *Francorum* vulgo *Boulongne*; *Inferioris Germania*: populis propius ad veterem appellationem accedentibus *Beunen*.
Antiquissimis

Antiquissimis temporibus, uti censent V. N. Iosephus Scaliger suis ad Merulam litteris (nam ad Aufonium *Gessore* Opidum hoc tractu nomen retinere docet) Papirius, Massonius, Lelandus, Ortelius, & alii, *Gessoriacum*. His contestatur Peutingeriana Tabula, in qua legitur *Gessoriacum* quod nunc *Bononia*. *Gessoriacum* Antonino dicitur, qui ei Legionem adscribit xv, & alibi *Gessoriacensis Portus*, item *Gessoriagensis Portus* in Maritimis: Ptolemæo *Gessoriacum navale Morinorum*. Alii *Gessoriacum* non idem volunt cum *Navali Bononiensi*: *Calesum* putat Ioannes Talbotus, *Fanum S. Audomari* alii: *Vicum Soaci* Turnebus; *Slusam* Boëtius, *Brugas* Hermolaus Barbarus, *Gandavum* Bilibaldus. Robertus Cœnalis diversa ponit *Gessoriacum Portum* & *Gessoriacum Navale*; illum Bononiam censens; hoc autem *Castellum*, quod vulgo *Cassel*. Bononiensis porro fuit Godefridus, Eustathii Bononiensis Comitis Filius Lotharingæ Dux, qui Christianorum Primus Rex Solymorum. Prope Bononiam erat *Itium Portus*; quem qui *Calesum* Opidum esse arbitrantur, nullo negotio refelluntur a Ptolemæo, qui post Sequanzæ Fluminis Ostia prius ponit *Icium Promontorium*, deinde *Gessoriacum navale Morinorum* a quo Opidum *Calesum* distat plus quam xx millibus Pass. *Gessoriacum* idem esse cum *Itio* persuasum videtur M. Vellero. *Itium Portus* quibusdam *Fanum S. Audomari* censetur, adductis cum vetusto Urbis nomine, quo *Sitiu* vocabatur, quasi, ut volunt, *Sinus Itii*; tum Loci situ, qui quum valde sit humilis, præaltis tamen littoribus Urbem quodammodo cingentibus, Sinum Maris olim capacissimum fuisse indicat. Camdenus in sua Britannia docet *Itium Portum* diu fuisse in loco, quem hodie *Withsam* vocamus: prope *Blanesum*. Verum hæc aliis disceptanda relinquimus. *Bononiensi* Comitatu succedit *Guinensis*, *Guisnes*; qui determinatur ab Comitatu *Oyo* per Canalem *Majorem*, qui Opidum ipsum præterlabitur, Territorium fere reddens inexpugnabile. Primarium Opidum *Guinesium*, *Guisnes*, in duas divisum Partes, quorum una in Paludibus sita, altera in continenti; Loci natura munitum & validum. Cepit Rex Henricus 1us, misso illuc Francisco Lotharingio, Guisæ Duce, anno 1151. De Danorum quondam in Guinensem terram Iure, multa Meierus in Annalibus Flandriæ, deque eodem Comitatu alia apud alios Historiographos, quæ hujus non sunt loci. Visuntur & alia Opida, *Hartincourt*, *Peuplinge*, *Conquelle*, *Portus Nevelletius*. Continet Comitatus hic sub se Baronatus *Ardresum* & *Courtembronensem*, singulos ab suis dictos Opidis, quorum unum *Ardres* vulgo, alterum *Courtembrone*. Itæ *Fiennensis* Baronatus Duobus.

Comitatus.
Guinensis.
Opida.

BOLONIA

Duobus *Ardresio* Milliariibus versus Oceanum occurit *Calesium*, opidum natura arteque munitissimum, Galliae Clavis & Ianua semper habitum, Muris primo, ut fertur cinctum ab Philippo Bononiensi, S. Ludovici Patruo. Arcem habet cum Turri valida, quae ingressum ex mari in Portum prohibet. Captum fuit ab Eduardo v Anglorum Rege, pridie Nona Augusti, undecimo mense post horrendam Pugnam, quam contra Philippum vi Francorum Regem, ad Creliacum anno c10cccxlvii pugnatum, multis depingit Paulus Aemilius lib. ix. Possessum ab Anglis annos cccxi (nam frustra obsederat anno c10cccxxxii Philippus Bonus Burgundus, Flandris ipsum deserentibus) & tanquam Galliae Clavem in loculis. ut loqui consueverant Angli, servatum, expugnatum, Guisio Duce, Galli recuperarum anno c1010lviii, mense Februario. Aequali fere Itinere versus Mediterranea *Caletio Bononiaque* distat *Teroana* & *Morinorum*, vulgo *Teroane*: nomen retinens, quanquam ab Carolo v deleta. Episcopali Sede Bononiam translata: Flandris, *Terremerberch*; *Taruanna* vel *Tarvanna* Antonino, *Tervanna* Itinerariae Tabulae, *Taruanna* Ptolemaeo. Quosdam *Tarubanum* appellare Bovillus adserit. *Terrubanorum* meminit Trithemius in Francorum Historia. *Tervana* quibusdam quasi *Terra-Vana*, ob vilitatem territorii. In Notitia Provinciarum, ubi Belgicae Secundae Civitates recensentur, nominatur etiam Civitas *Morinorum*, id est, *Ponticum*, & *Evesché de Teroane*. *Colonia*, forte *Morinorum* in antiquo, Lapide, qui superioribus annis repertus fuit in Geltria, Sugambrorum olim Principatu, dimidiato ab urbe Neomagiensi miliario. *Ditio* porro *Oyana*, *Terre de Oye*, porrigere se scribitur Duynkerkam usque, Flandriae Opidum. Sunt ibi praeter *Oyam*, aliae quaedam Opida sed ignobiliora. Ad Boloniam redeo. Ea Annibus rivulisque humectatur *Archia*, qui per Arquentis opidum Fanumque Audomari Gravelingam petit. Inde non procul *Scalense* est *Aestuarius*, ad usque Arderam Arcem aestuans. Nec defunt aequorei rivuli duo, Marquisianus scilicet & Boloniacus. Est & *Hantia* seu *Hesdam* annis *Hesdino* Opido nomen suum communicans. Sequuntur deinceps Pontivorum paludosa fluentia, & *Cauchia* flumen. Horum vero nonnulli amnes pisculenta efficiunt stagna, seu vivaria, a vicinis Opidis denominata: cujusmodi sunt quae sua lingua vocant *le Vviev d'Hames*, *d'Andre*, *d'Arbres*. *Montes*. Collibus arenariis univversus hic Tractus secundum littus maris septus est. In interiori vero regione sunt, quos sua lingua vocant *les Monts de S. Ingelvert*, & *les Monts de neuf castel*, & *Dannes*. Silvis vero ac Lucis omnis fere *Silva*. dispersa regio, cujus partes *les Bois de Surene*, *Celles* &c. Indigenae morosi habentur, sibiipsis plus satis indulgentes. *Vulgi Moroni*

H h

Sequitur